

**İKİNCİ YEP
UCUZLUK
VE BÜYÜME
ODAKLI**

İLK HEDEF ENFLASYON

ENFLASYON HEDEFİ

2019	2020	2021	2022
%12	%8.5	%6.0	%4.9

BÜYÜME BEKLENTİSİ

2019	2020	2021	2022
%0.5	%5.0	%5.0	%5.0

İSTİHDAM TAHMİNİ

Gelecek 3 yılda, her yıl 1 milyon kişiye iş.

Hazine ve Maliye Bakanı Albayrak, 2020-2022 dönemini kapsayan ve ana teması 'Değişim başlıyor' olan Yeni Ekonomi Programı'nı (YEP) açıkladı.

YÜZDE 5'İN ALTINA İNDİRMELİYİZ

■ "Türkiye, bu programın ruhunda yeni bir ekonomik modele geçiyor. Bir üst lige çıkmak istiyorsak enflasyonu yüzde 5'in altına indirmeliyiz. Kur geçişgenliğini azaltmak için bazı ithal ürünlerin yerleştirilmesini sağlayacağız."

AZ KAZANANDAN DAHA AZ VERGİ

■ "Çok kazananın çok, az kazananın az vergi alınacak reformla ilgili adımlar atılacak. Program boyunca istihdamdaki kişi sayısı yıllık ortalama 1 milyon 66 bin olacak, işsizlik oranı kademeli gerileyecek." » 5TE

% 75 İLERLEME

■ "Eylem planında eylülde takvime bağladığımız 53 maddenin 40'ını, yani yüzde 75.3'ünü hayata geçirdik, 13 eylemde de önemli ilerleme kaydettik." » 5TE

İKİNCİ 'YENİ EKONOMİ PROGRAMI'YLA EKONOMİYİ ÜST LİGE ÇIKARACAK DEĞİŞİM BAŞLIYOR ENFLASYON YÜZDE 4.9'A DÜŞECEK BÜYÜME ARTACAK

Çok kazandıran çok az kazandıran az vergi

BAKAN Albayrak, "Vergi adaleti sağlayacak, çok kazandıran çok, az kazandıran daha az vergi alınmasının önünü açacak ve gelirleri artıracak, uluslararası uygulamaları örnek alan bir vergi reformuyla ilgili adımları atmaya başlıyoruz. Ayrıca kamu da giderleri azaltmaya yönelik güçlü bir politika setini uygulayacağız" ifadelerini kullandı.

Faiz düşerken yatırımlar artıyor

YILIN ikinci yarısından itibaren kapasite artınca yatırımların başlamasının, düşen faizlerle görülmeye başlandığını belirten Albayrak, proje bazlı yatırım teşvik sistemi başta olmak üzere Ar-Ge, yenilikçilik ve teknoloji dönüşümü yüksek katma değerli ürünlerin üretimine ekstra destek vereceklerinin altını çizdi. Albayrak, "Varlık Fonu, petrokimya, madencilik ve yerli kaynağa dönük enerji üretimi alanları başta olmak üzere özel sektör işbirliklerinde sabit sermaye yatırımlarında daha etkin rol oynayacak" dedi.

Vergide yeni yapılandırma yok

KAMU maliyesinde gelir performansının yükseltilmesi için teşvik ve destek sistemi sadeleştirilecek. Vergi alacaklarında yapılandırma yapılmayacak. Bütçe gelirlerinin bu yıl 867.4 milyar lira, 2020'de 966.6 milyar lira, 2021'de 1 trilyon 39.3 milyar lira, 2022'de 1 trilyon 135.3 milyar lira olması bekleniyor.

Üretim artacak, seralar teşvik edilecek

BAKAN Albayrak, şu hedefleri sıraladı: ● Mal ve hizmet fiyatlarındaki kur geçişini ortaya koymak için bazı ithal ürünlerin yerleştirilmesi, alımı garantili enerji kontratlarının yıllık oranı da dikkate alınarak TL bazı olmasını sağlanacağı. ● Bu alanda fiyatlar düşüşü getirecek, rekabet ve verimliliği

artıracak politika setini devreye alacağız. ● Gıda enflasyonu ile mücadele kapsamında gıda üretimini artırmak için sulama yatırımları yapılacağı. ● Sera yatırımları teşvik edilecek. Hal ve Pazar Yasaı hayata geçecek. ● Lüks tüketim mallarının ithalatına yönelik tedbirler 2020'de devam edecek.

İŞTE YENİ HEDEFLER (%)

	2019	2020	2021	2022
Büyüme	0.5	5	5	5
Enflasyon	12	8.5	6	4.9
İşsizlik	12.9	11.9	10.6	9.8
Bütçe-GSYİH	2.9	2.9	2.9	2.6

Yıllık istihdam 1 milyon 66 bin kişi yükselecek

BAKAN Albayrak, "Toparlanmayla istihdamda iyileşmeyi göreceğiz. Program dönemi boyunca istihdamdaki kişi sayısının yıllık ortalama 1 milyon 66 bin kişi olarak işsizliğin kademeli gerilemesi sağlanacak. İstihdam teşvikleri ihtiyaçlara göre yeniden tasarlanacak" dedi.

ENFLASYONLA MÜCADELEYE DESTEK VERECEĞİZ

BAKAN Albayrak, bu dönemde ekonomide temel mücadele alanlarının başında yine enflasyonun geleceğini vurgulayarak, şunları kaydetti: "Eğer ekonomide güçlü Türkiye idealini ortaya koyarsak, bir üst lige çıkmayı hedefliyorsak enflasyonu yüzde 5'in altına çekmeden bunların gerçekleşmesi çok zor. Enflasyonu yüzde 5'in altına indirmek bizim temel hedefimiz olmalıyız. Merkez Bankası'nı enflasyonla mücadelede bundan sonra da hükümetimiz ve bakanlık olarak güçlü destek vermeyi sürdüreceğiz."

KOBİ'lere daha fazla önem

BU yıl çok daha etkin şekilde sahada çalışmaları artıran Albayrak, "Değişim hepimizden başlıyor. Türkiye yeni bir ekonomik modele geçiyor bu programın ruhunda. Reel sektörümüz ve bütün paydaşlarımız ülkemizin her yerinde artık sahada. KOBİ'lerimize aynı bir önem vereceğiz."

Dolar 2022'de 6.74 TL

YEP'te gayri safi yurtiçi hasıla (GSYİH) hedefleri TL ve dolar cinsinden ayrı ayrı verildi. Bu rakamlardan yapılan hesaplama göre, 2019 yılında 4.72 TL olan ortalama dolar kuru, 2019 yılında 5.70 TL olarak tahmin edildi. Dolar kuru 2020'de 6.00 TL, 2021'de 6.40 TL, 2022 yılında da 6.74 TL olarak öngörüldü.

Üç yıllık programı açıklayan Bakan Albayrak, "Değişim başlıyor" dedi ve ekledi: Artık ülkemizin bir üst lige çıkması için zaruret haline gelmiş bu değişimi hep birlikte gerçekleştireceğiz. Yapacak çok işimiz var.

HAZINE ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, "Değişim başlıyor" ana temasıyla hazırlanan Yeni Ekonomi Programı'nı (2020-2022) (YEP) açıkladı. "Yaşanan kur ataklarının ardından büyük bir resesyona ve Türkiye'ye küçülecek" beklentilerine rağmen kuvvetle muhtemel yıl sonunu pozitif büyümeyle kapatmaya hazırlanıyoruz" diyen Albayrak, YEP'in ilk yılını tamamladıklarını ve bir yıllık performans sonuna programı revize ederek, ikinci yılın başlangıç verisini yaptıklarını söyledi. Bakan Albayrak, 2019-2020 yıllarını "dengeleme dönemi" olarak tanımladıklarını anımsattı.

YAPACAK ÇOK İŞİMİZ VAR

Doğru hamleler sonucu kötüleşen yerini günün ilk ışıklarıyla iyimserliğe

burakacağına hep inandıklarını belirten Albayrak, bu yılki programın ana temasını "Değişim Başlıyor" olarak belirlediklerini aktardı.

'EYLEM PLANI' İLERLİYOR

Bakan Albayrak, "Artık ülkemizin bir üst lige çıkması için zaruret haline gelmiş bu değişimi hep birlikte gerçekleştireceğiz. Önümüzde yapacak çok ama çok işimiz var" ifadelerini kullandı. Enflasyonda beklentilerin çok ötesinde performans ortaya koyduklarına işaret eden Albayrak, yılın ikinci yarısında erlenen özel tüketimde de ivmelenme beklentilerini vurguladı. Bakan Berat Albayrak, Türkiye'nin bu dönemde kurda, faizlerde, borçlanma oranlarında ve Hazine tahvillerine olan ilgide en iyi ülke performansını gösterdiğine işaret etti.

YÜZDE 75'İ HAYATA GEÇTİ

Bakan Albayrak, alınan önlemlerle ekonomide yavaş yavaş iniş sağlandıklarını dikkati çekerek, şöyle konuştu: "Şimdi yeni bir dönem başlıyor. Dengeleme dönemi kazanımlarını koruyacağız ve sonra değişim sürecine başlayarak programımızı 2020 içinde ikinci faza taşıyacağız. YEP çerçevesinde hazırladığımız eylem planında 112 maddenin 53'ünün 2019, 26'sunun 2020 ve 33'ünün 2021'de hayata geçirileceğini takvime bağlamıştık. Eylül itibarıyla 53 eylemin yüzde 40'ını yani yüzde 75'ini hayata geçirdik, diğer 13 eylemde de önemli ölçüde ilerleme kaydettik."

iFM, 2021 sonunda devrede

ALBAYRAK, yılda 60 ila 100 milyar lira büyüklük sağlayacak Tamamlayıcı Emeklilik Sistemi'nin kurulacağını ve cormaya piyasalarını derinleştirecek bir reform paketinin devreye sokulacağını söyledi. Albayrak, İstanbul Finans Merkezi'nin de (iFM) 2021'de devreye alınacağını kaydetti.

Yılı cari fazlayla bitireceğiz

DENGELENME döneminin en başarılı alanlarının başında cari dengeğin geldiğine işaret eden Albayrak, "Bu yıl için cari açığın milli gelire oranında yüzde 3.7'lik hedefi koymuştuk. Az rastlanırsa başlangıçta cari açık değil, ingilizah cari fazla vererek kapatılabilir" dedi.

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu:

Sıçrama tahtası işlevi görecek

YEP'te sorunlar doğru teşhis edilerek, gerçekçi tedbirler ortaya konulmuş. Adımların ekonomide bir sıçrama tahtası işlevi görecek. İthal ürünlerin, bilhassa hammadde ve ara mamullerin yerleştirilmesine yönelik tedbirleri, ihracatçıların rekabetçiliği adına önemli adımlar olarak görüyoruz. YEP'te ihracat ifadesinin 44 kez geçmesinin önemini de farkındayız.

TİM Başkanı İsmail Güllü:

İhracatçıların önemli adımları var

İki yıl süreceği öngörülen 'dengeleme' döneminin 1. yılında tamamlanması ve ekonomide 'değişimin başlaması' çok önemli. İthal ürünlerin, bilhassa hammadde ve ara mamullerin yerleştirilmesine yönelik tedbirleri, ihracatçıların rekabetçiliği adına önemli adımlar olarak görüyoruz. YEP'te ihracat ifadesinin 44 kez geçmesinin önemini de farkındayız.

İTO Başkanı Şekib Avdagic:

Güçlü büyüme dönemine giriyoruz

KREDİ kanallarının açılması için alınan tedbirlerin etkisini daha güçlü hissedeceğimiz bir süreç başlıyor. YEP 2019'un istihdam, vergi, finansman kanalları gibi Türkiye'nin gelişim kaydetmesi gereken öncelik alanlarına temas etmesi yerinde. 2020 ve sonrası için yüzde 5 gibi güçlü bir büyüme hedefimiz var. Böylece ekonomide güçlü büyüme dönemi başlayacaktır.

İSO Başkanı Erdal Bahçivan:

Nitelikli yatırıma destek verilecek

YEP'in en önemli tarafı enflasyonla mücadele ve tek haneli rakamın hedeflenmesi. Bu başarının getireceği finansal istikrarla birlikte, yeniden nitelikli bir büyüme hedefine dönülmeye başlanıyor. Önemli bulduğumuz diğer hedef ise "cari açığın azaltılmasına yönelik nitelikli yatırımlara destek verileceğinin bir kez daha ve kararlılıkla açıklanması" oldu.

Türkiye'yi 100. yıl hedeflerine taşıyacak

İŞ dünyası Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak tarafından açıklanan Yeni Ekonomi Programı'na (YEP) tam destek verdi. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, programda, ekonomideki hasasiyetlerin dikkate alındığını, Türkiye'yi 2023'e hazırlayacak bir yol haritasının ve yeni bir ekonomik modelin hazırlandığını bildirdi. Hisarcıklıoğlu, "Yeni Ekonomi Programı'nda (YEP) sorunlar doğru

tespit ve teşhis edilerek, gerçekçi tedbirler ortaya konulmuş" dedi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçıvan**, YEP'in en önemli tarafının; "finansal istikrarın temelini oluşturan enflasyonla mücadele ve orta vadede tek haneli rakamın hedeflenmesi" olduğunu söyledi. Bahçıvan, "Bu alanda yakalanacak başarının getireceği finansal istikrar dönemiyle birlikte, yeniden nitelikli ve sürdürü-

lebilir bir büyüme hedefine dönülmesini olumlu buluyoruz." yorumunu yaptı. Bahçıvan, **sanayiciler** açısından en önemli ve olumlu buldukları bir diğer hedefin ise "cari açığın azaltılmasına yönelik nitelikli yatırımlara destek verilmesi" olduğunu söyledi.

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagiç, "2020 ve sonrası için yüzde 5 gibi güçlü bir büyüme hedefimiz

var. Böylece ekonomide güçlü büyüme dönemi başlayacaktır. Kredi kanallarının açılması için alınan tedbirlerin etkisini daha güçlü hissedeceğimiz bir süreç başlıyor. YEP 2019'un istihdam, vergi, finansman kanalları gibi Türkiye'nin gelişim kaydetmesi gereken öncelik alanlarına temas etmesini yerinde buluyoruz" diye konuştu.

Ankara Ticaret Odası (ATO) Yönetim Kurulu Başkanı Gürsel Baran da YEP'in son yıllar-

da ekonomide sağlanan gelişmeleri daha sağlam bir zemine taşıdığını belirtti. Baran, "Yeni program güven ve istikrara katkıda bulunacak, Türkiye'yi 100'üncü yılında yeni hedeflerine taşıyacaktır." değerlendirmesinde bulundu. Baran, dengelenme ve disiplin döneminin ardından değişim dönemine geçilmesinin önemine işaret ederek YEP ile büyümeyi sürdürmeye yönelik kararlı tutum sergilendiğini bildirdi.

HAZİNE ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Yeni Ekonomi Programı'nı açıkladı. Albayrak, "Türkiye küçülecek beklentilerine rağmen kuvvetle muhtemel yıl sonunu pozitif büyümeyle kapatmaya hazırlanıyoruz" dedi. Albayrak ayrıca 2020'de yüzde beşlik büyümenin yanında sıfır cari açık verilmesi için çalışacaklarını söyledi. **6'da**

2020-2022 YEPİ 'DEĞİŞİM BAŞLIYOR' MESAJIYLA DUYURULDU

Bakan Albayrak büyüme sözü verdi

Hazine ve Maliye Bakanı Albayrak, 'Yaşanan kur ataklarının ardından büyük bir resesyon ve 'Türkiye küçülecek' beklentilerine rağmen kuvvetle muhtemel yıl sonunu pozitif büyümeyle kapatmaya hazırlanıyoruz' dedi. İş dünyası destek verdi. Muhalefet eleştirdi

EKONOMİ SERVİSİ

KUR şoku sonrası üç çeyrek üst üste küçülen Türkiye ekonomisinin bu yıl büyüme ile kapatacağı bildirildi. Geçen hafta açıklanan IMF 4. madde raporunda da ülke ekonomisinin yüzde 0.25 büyüyeceği kaydedildi. Dün Ankara'da 2020-2022 yılları kapsayan **Yeni Ekonomi Programı**'nı (YEP) açıklayan **Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak** da, "Yaşanan kur ataklarının ardından büyük bir resesyon ve 'Türkiye küçülecek' beklentilerine rağmen kuvvetle muhtemel yıl sonunu pozitif büyümeyle kapatmaya hazırlanıyoruz" ifadelerini kullandı. **Albayrak** büyümenin yıl sonunda yüzde 0.5 olacağını, 2020, 2021 ve 2022 yılları için de her yıl yüzde beş büyüme sözü verdi. Albayrak ayrıca 2020'de yüzde beşlik büyümenin yanında sıfır cari açık verilmesi için çalışacaklarını söyledi.

YÜZDE 75.3'Ü TAMAM!

İlk olarak geçen yıl Bakan Albayrak'ın görevi gelmesi sonrası Eylül ayında açıklanan ve 'Dengelenme dönemi' olarak adlandırılan **2019-2020 YEP'i**, böylece revize edilmiş oldu.

Bakan Albayrak, "YEP çerçevesi içinde 112 maddeden oluşan eylem planı hazırlamıştık. 112 maddenin 53'ünün 2019, 26'sının 2020 ve 33'ünün 2021'de hayata geçirileceğini takvime bağlamıştık. Şu anki durumda Eylül 2019 itibarıyla 53 eylemin yüzde 40'ını yani yaklaşık yüzde 75.3'ünü hayata geçirdik, diğer 13 eylemde de önemli ölçüde ilerleme kaydettik. Üç yıl boyunca hayata geçirilmesi planlanan 112 eylemin 44'ü yapıldı, 68'inde ilerleme kaydetme süreci devam ediyor" bilgisini verdi.

"Büyümede geçen sene YEP çerçevesinde koyduğumuz yüzde 2.3'lük hedefin biraz uzadıgını kılacak" diyen Bakan Albayrak, "Öncü veriler özellikle üçüncü çeyrekle birlikte ekonomik aktivitedeki toparlanmayla iş gücüne katılım ve istihdam oranlarında iyileşme sinyallerini vermeye başladı" ifadelerini kullandı.

İTHAL İKAMECI YAKLAŞIM

Mal ve hizmet fiyatlarındaki kur geçişgenliğini azaltmak için bazı ithal ürünlerin yerleştirilmesi, alım garantili enerji kontratlarının yerlilik oranı da dikkate alınarak Türk lirası bazlı olmasını sağlayacaklarını dile getiren Bakan Albayrak, böylece yerli üretimle döviz fiyatları kaynaklı enflasyonun önüne geçileceği mesajı verdi.

Lüks tüketim mallarının ithalatına yö-

nelik tedbirlerin 2020'de devam edeceğini, ithal ara malların üretimine yönelik çalışmaların yoğun şekilde süreci anlatan Albayrak, **İVME Paketi** ile başlatılan ihracatı ve yerleştirmeyi destekleyen ölçülü ve sektör odaklı kredi politikasının 2020'de çok daha genişleyerek ve artarak sürecini bildirdi.

Albayrak, **Türkiye Varlık Fonu**'nun cari dengeyi güçlendiren, ülkenin stratejik hedeflerini destekleyen ve özel sektör iş birliklerine dayanan sabit sermaye yatırımlarıyla bu süreçte katkıda bulunacağını, Turizm Strateji Belgesi'nin de önemli desteğini göreceklərini vurguladı.

ÜRETİM EKONOMİSİ İÇİN BÜTÇE DESTEĞİ SÜRECEK

Bu yıl bütçe dengesinde program hedefinin biraz üzerinde kaldığına işaret eden Albayrak, şu değerlendirmede bulundu: "Ekonomideki yavaşlama nedeniyle gelirlerimizin hedeflerimizin altında kalması bu sonuçta önemli faktörlerden birisi oldu. Böylece zor bir dönemde ekonomiyi desteklemek, cari açığı azaltmak, enflasyonda mücadelede hedeflerimize ulaşmak için özellikle ithalatı frenlemeye yönelik adımlar atmamız da kaçınılmazdı. **Önümüzdeki dönemde de gerek duyulduğunda üretimi dayalı ekonomik dönüşümü finanse etmek için bütçe imkanlarını yine gerekirse kullanacağız** ancak bunları yaparken her halükarda bütçe açığının millî gelire oranını yüzde üçün altında tutacağız. Bu kapsamda vergi adaleti sağlayacak, çok kazananlardan çok, az kazananlardan daha az vergi alınmasının önünü açacak ve gelirleri artıracak, uluslararası uygulamaları örnek alan bir vergi reformuyla ilgili adımları atmaya başlıyoruz. Ayrıca kamuda giderleri azaltmaya yönelik güçlü bir politika setini uygulayacağız. **KİT'leri verimlilikleri artıracak, kamu maliyesine yükleri azalacak şekilde yapılandırıyoruz.** Varlık Fonu, petrokimya, madencilik ve yerli kaynağa dönük enerji üretim alanları başta olmak üzere özel sektör iş birliklerinde sabit sermaye yatırımlarında daha etkin rol oynayacak. Sanayiye kapasiteyi artıracak, maliyetleri düşürecek, rekabet potansiyeli kazandırarak Ulusal Verimlilik Planı'nı devreye alacağız."

ÜCRETLERE IMF AYARI

Albayrak'ın, "Kamunun yönlendirdiği bazı fiyat ve ücretlerde geçmiş enflasyon yerine YEP enflasyon hedeflerine göre ayarlamalar yaparak enflasyondaki atalet etkisini sınırlandıracağız" mesajı; IMF'nin daha

önce Türkiye'ye dayattığı ve Merkez Bankası'nın da enflasyon raporlarında dile getirilen ancak sendikaların karşı çıktığı öngörülen enflasyon temelli ücret artışının uygulanacağını gösterdi. Albayrak, kamuoyu nezdinde adeta yılan hikayesine dönen **Hal Yasası** ve **Perakende Yasası**'nı da en kısa sürede hayata geçirmeye çalışacaklarını ifade etti.

İstihdam konusunda da dikkat çeken Albayrak, "Program dönemi boyunca **istihdamdaki kişi sayısının yıllık ortalama 1 milyon 66 bin kişi artarak işsizlik oranının kademeli gerilemesi sağlanacak.** İstihdam teşviklerinin etki analizleri yapılarak, teşviklerin ihtiyaçlara göre yeniden tasarlanmasını sağlayacağız. İstihdamda, kredi şartlarının uygun hale gelmesi, inşaatla da talebin canlanmasını ve arz fazlasının azalmasını göreceğiz. Nitekim son bir yıldaki istihdam kaybının yaklaşık üçte ikisi inşaat sektöründen kaynaklandı. Tamamlanmaya yakın yapıların bitirilmesinin desteklenmesiyle kısa dönemde bu alandaki istihdamda olumlu katkı sunacağını göreceğiz."

DOLARİZASYONA KARŞI TEDBİR!

Albayrak, belirlenen hedefler doğrultusunda kredi kanallarının açılmasını sağlayacaklarına değinerek, şunları söyledi: "Dolarizasyona karşı bir tedbir setini devreye alacağız. **BİST**'de yeni oluşturulacak alternatif ürünler, **Omnibus** ile **Devlet İç Borçlanma Senedi (DİBS)** piyasasının uluslararası teminat özelliği getirilmesi başta olmak üzere, hisse senedi piyasasında hisselerin gruplandırılarak yatırımcının kolay seçiminin sağlanması, halka açılmanın vergi indirimleriyle derinleştirilmesi, döviz piyasasının kurulmasıyla birlikte ilave tedbirler getirilmesi önümüzdeki süreçteki önemli planlarımız arasında yer alıyor. Bankacılık sektörü için sık sık gündeme getirilen NPL'lerle ilgili reform niteliğinde bir adım atıldı. Bankalarımız için artık temiz bir sayfa başlangıcı önümüzdeki dönemde göreceğiz. Artık bankalarımız, gerçek meseleleri olan, finansman sağlama işine döneceklerini düşünüyoruz. Birçok defa vurguladığımız hedeflerle uyumlu finansman modellerini tıpkı kamu bankalarımız yaptığı gibi özel enstrümanları yeni ürünleri devreye alarak sektörde daha etkin rol oynayacaklarını bekliyoruz."

Albayrak, yılda 60 ila 100 milyar lira büyüklükte sağlayacak **Tamamlayıcı Emeklilik Sistemi (TES)** sosyal tarafların mutabakatıyla kurulacağını ve sermaye piyasalarının derinleştirilecek kapsamlı bir reform paketinin devreye sokulacağını da sözlerine ekledi.

İş dünyası olumlu karşıladı

BAKAN Albayrak'ın açıkladığı YEP'e ilişkin bir açıklama yapan **Türkiye İhracatçılar Medisi (TİM) Başkanı İsmail Gülle**, "İthal ürünlerin, bilhassa ham madde ve ara mamullerin yerleştirilmesi ve döviz kurlarındaki oynaklığın mal ve hizmet fiyatlarına geçişkenliğinin azaltılmasına yönelik tedbirleri, ihracatçıların rekabetçiliği adına önemli adımlar olarak görüyoruz" dedi.

İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçıvan da, "Biz sanayiciler açısından en önemli ve olumlu bulduğumuz hedef cari açığın azaltılmasına yönelik nitelikli yatırımlara destek verilmesinin bir kez daha ve kararlılıkla açıklanmış olmasıdır" diye konuştu.

Anadolu Aslanları İşadamları Derneği Genel Başkanı Orhan Aydın ise, "Allah'ın izni ile Türk ekonomisi dengeleme süreci sonrası ayakları yere basarak hem büyümesini sürdürecektir hem de cari açık ve enflasyon gibi kırılganlığın yüksek olduğu konularda hedeflenen rakamlara ulaşacaktır" ifadelerini kullandı.

'Yönetemiyorlar, borca batırıyorlar'

CHP Parti Sözcüsü Faik Öztürk, YEP'e ilişkin değerlendirmesinde, "Çok açık söylüyoruz, ekonomide değişimin başlaması için ilk değiştirilmesi gereken damadın kendisidir" görüşünü savundu. Öztürk şunları dile getirdi: "Anlaşılan McKinsey içinde olduğu gibi IMF ile de gizli saklı işler çevirmişler. Şimdi bu işlerle yabancı yatırımcıları ülkeye para getirmeye ikna etmeye çalışıyorlar. **Türk ekonomisindeki kırılganlıklar artık çuvala sığmıyor.** Bugün dış borç rakamları açıklandı. 2018 yılına göre borç 2.3 milyar dolar artmış, 447 milyar dolar olmuş. Aynı borcun ülkemiz geliri oranı ise, yüzde 56.3'ten, yüzde 62'ye çıkmış. Bu Türkiye Cumhuriyeti tarihinde daha önce hiç yaşamadığımız kötü bir rekor. Bunu 2001 veya 2009 krizlerinde bile görmemiştik. Memleketi yönetemiyorlar, borca batırıyorlar. Sonra çıkıp borçları yönetmek için genel müdürlük kuruyorlar. İnşallah bu genel müdürlük üzerinden 140 yıl sonra bu topraklar üzerinden yeniden Duyun-u Umumiye kurmaya kalkmazlar."

BÜTÇE AÇIĞI

Program döneminde bütçe açığının GSYH'ye oranının yüzde 3'ün yani Maastricht Kriterleri'nin altında kalması, faiz dışı dengenin GSYH'ye oranının ise dönem sonunda binde 3 olarak gerçekleşmesi hedefleniyor. Bütçe açığının GSYH'ye oranının 2019, 2020 ve 2021'de yüzde 2.9, 2022 yılında ise yüzde 2.6 olması bekleniyor.

KOBİ'LERE ÖNEM

Türkiye yeni bir ekonomik modele geçiyor. Bir üst lige çıkmak için tüm paydaşlar değişecek. KOBİ'lere ayrı bir önem verilecek. Etkili olabilmeleri için beklentileri, sorunları dinlenecek. Yeni bir başarı hikayesi reel sektörün, **sanayicinin**, tarımın, hizmet sektörünün ve finans sektörünün tam kapasiteyle çalışması, yeni YEP'le birlikte gerçekleşecek.

İKİNCİ KONUT

İkinci ve sonraki konut alımlarında vergileme ve kredi kullanımına ilişkin düzenleme ve kredi kullanımına ilişkin düzenleme ve uygulamalar üretken olmayan yatırımların cazibesini azaltma saikiyle gözden geçirilecek. İmar değişikliklerinden kaynaklanan değer artışlarının vergilendirilmesine ilişkin mevzuat ve uygulama güçlendirilecek.

Ana tema değişim öncelik enflasyon

"Değişim Başlıyor" başlığıyla hazırlanan, 2020-2021-2022 yıllarını kapsayan 'Yeni Ekonomi Programı'nda (YEP) enflasyonla mücadele ön plana çıktı

YIL SONU POZİTİF BÜYÜME

Albayrak, "Büyük bir resesyon ve Türkiye küçülecek" beklentilerine rağmen yıl sonunu pozitif büyümeyle kapatmaya hazırlanıyoruz" dedi.

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Türk ekonomisinin 3 yıllık yol haritasını açıkladı. Albayrak alınan önlemlerle ekonomide yumuşak iniş sağladıklarını, bu dönemde de temel mücadele alanlarının başında enflasyonun geleceğini vurguladı. Geçen yıl, 2019 yılı için yüzde 15.9'luk enflasyon hedefi koyduklarını anımsatan Albayrak "Sağlanan başarıyla 2019'u yüzde 12'lik enflasyonla geride bırakmayı bekliyoruz. 2020'de yüzde 8.5, 2021'de yüzde 6, 2022'de de yüzde 4.9'luk enflasyon hedefliyoruz" dedi. **FERİT PARLAK/ÖZ**

Büyüme ve işsizlik tahminleri (%)

	Büyüme	İşsizlik
2019	0.5	12.9
2020	5	11.8
2021	5	10.6
2022	5	9.8

• İSTİKRARLI BÜYÜME SÜRECİNE KATKI SAĞLAYACAK

✓ **Rifat Hisarcıklıoğlu (TOBB):** Planlanan adımlar ekonomide bir sıçrama tahtası işlevi görecek, istikrarlı büyüme sürecine geçiş sağlayacak.

✓ **Erdal Bahçıvan (İSO):** Finansal istikrar dönemi ile birlikte, yeniden nitelikli ve sürdürülebilir bir büyüme hedefine dönülmesini olumlu buluyoruz.

✓ **Nail Olpak (DEİK):** Program, "Değişim Başlıyor" temasıyla finansal istikrarı sağlayarak sürdürülebilir bir büyümeye odaklandığımızın göstergesi.

✓ **İsmail Güllü (TİM):** Türkiye'yi ve ihracatımızı bir üst lige çıkaracak. Programda ihracat ifadesinin 44 kez geçmesinin önemini de farkındayız.

✓ **Şekib Avdagiç (İTO):** Kredi kanallarının yeniden açılması kritik öneme sahip. Alınan tedbirlerin de etkisini güçlü hissedeceğimiz bir süreç başlıyor.

✓ **Gürsel Baran (ATO):** KOBİ'lerimizin, üreticilerimizin özette ekonomiyi sırtlayan reel sektörün desteklenmesi, hedefe daha hızlı koşmamızı sağlayacaktır.

✓ **Nurettin Özdebir (ASO):** Sürdürülebilir bir enflasyon ve faiz düzeyinde Türkiye ekonomisine olan güvenin tesis edilmesi çok önemli.

✓ **Ender Yorgancılar (EBSO):** Türkiye'nin gerek yatırım gerekse istihdam yaratabilmesi açısından en az yüzde 5 seviyelerinde büyümesi gerekiyor. **ÖZ**

değişim başlıyor

Kredi kanallarının açılması kritik önemde

arzı artırmaya yönelik zamanında verilen uygun fiyat ve yapılan alımlarla tarım sektöründe de işsizliğin azalmasının sağlanacağını belirterek, bireysel tüketimin artmasının, uygun kredi şartlarının, stok ve revizyon yatırımlarının, sanayi ve hizmet sektöründe ve turizm alanında istihdamı artıracağını dile getirdi.

Gençler meslek edinecek...

"Gençlerde işsizlik, istihdam piyasasında talep edilen mesleklere yönelik, özellikle yoğun anlamda talebi olan, kodlama, bilgi işlemci, satış elemanı gibi benzeri alanlardaki hedef odaklı sertifika ve meslek edindirme programlarıyla maksimum genç istihdam edilerek bu rakamları da azaltacağız" diyen Albayrak, orta yaş grupları, kadınlar ve gençlere yönelik girişimcilik ve meslek kazandırma programlarıyla orta vadede de işsizlikle mücadele edileceklerini söyledi.

Dolarizasyona karşı tedbir seti

Albayrak, şunları dile getirdi: "BİST'de yeni oluşturulacak alternatif ürünler, Omnibus ile Devlet İç Borçlanma Senedi (DİBS) piyasasının uluslararası teminat özelliği getirilmesi başta olmak üzere, hisse senedi piyasasında hisselerin gruplandırılarak yatırımının kolay seçiminin sağlanması, halka açılmanın vergi indirimleriyle derinleştirilmesi, döviz piyasasının kurulmasıyla birlikte ilave tedbirler getirilmesi önümüzdeki süreçteki önemli planlarımız arasında yer alıyor. Bankacılık sektörü için sık sık gündeme getirilen NPL'lerle ilgili reform niteliğinde bir adım atıldı. Bankalarımızın artık temiz bir sayfa başlangıcı önümüzdeki dönemde göreceğiz. Artık bankaların, gerçek meseleleri olan, finansman sağlama işine öneceklerini düşünüyoruz. Birçok defa vurguladığım hedeflerle uyumlu finansman modellerini tapu kamu bankalarının yaptığı özel enstrümanları yeni ürünleri devreye alarak sektörde daha etkin rol oynayacaklarını bekliyoruz."

Sahada, KOBİ'leri dinleyecek...

Bu seneye çok daha etkin şekilde sahada olacaklarını aktaran Albayrak, şöyle devam etti: "Bu programın yürütülmesi, gerekirse değişikliklerle ilgili istişareler yapacağız, görüşlerimizi paylaşacağız. KOBİ'lerimize ayrı bir önem vereceğiz. Etkili olabilmeleri için beklentilerini, sorunlarını dinleyeceğiz. Ülkemizin yeni bir başarı hikayesini milletimizin desteği, reel sektörümüzün, yani sanayicimizin, tarımın, hizmet sektörünün ve finans sektörünün tam kapasiteyle çalışması, bunlarla birlikte, yeni YEP'le birlikte gerçekleştireceğiz."

TOBB Başkanı Rifat

Hisarçıklıoğlu: Programda ekonomideki hassasiyetleri dikkate alınmış. Türkiye'yi 2023'e hazırlayacak bir yol haritası ve yeni bir ekonomik model hazırlandı. Yeniden yüksek büyümenin hedeflenmesi özel sektöre heyecan ve moral veriyor. Planlanan adımların ekonomide bir sıçrama tahtası işlevi göreceğini, böylece güçlü ve istikrarlı büyüme sürecine geçiş sağlanacağını düşünüyoruz.

TİM Başkanı İsmail Güllü:

Ekonomimizin sahip olduğu güçlü bağımsızlık sistemi ve ekonomi yönetiminin etkin, isabetli tedbirleriyle 2 yıl süreceği öngörülen dengeleme-disiplin döneminin bir yılda tamamlanması ve ekonomide değişimin başlaması çok önemli. 'Değişim Başlıyor' teması ihracatta bağladığımız değişime uygun. Program'da ihracat kelimesinin 44 kez geçmesinin önemini farkındayız.

DEİK Başkanı Nali Olpak:

Geçtiğimiz yıl açıklanan YEP'te hedeflenen; 2019 yılı enflasyonunun yüzde 12 olarak beklenenden daha olumlu öngörülmesi, cari açıkla mücadelede elde edilen önemli başarı ve yılsonu için makul bir pozitif büyüme beklentisi, bir yıl gibi kısa sürede doğru adımlarla doğru eylemlerinin hayata geçirildiğini gösteriyor. Biz de DEİK olarak, değişim için tüm gücümüzle daha fazla sahada olmaya devam edeceğiz.

TESK Genel Başkanı Bende

Palandöken: Enefaemiası olarak YEP'e destek ve güvenimiz tam. Az kazananın az, çok kazananın çok vergi ödemesi için dolaylı vergilerin oranının azaltılması, gelir üzerinden alınan vergilerde de reform yapılması gerek. Hedeflenen oranlar tutturulabilirse, 2022'de Türkiye ekonomisi orta gelir tuzağından çıkarak gelişmiş ülkeler sınıfında anılan bir ülke olacaktır.

İstanbul Ticaret Odası

Başkanı Şekib Avdagiç: Orta vade için olumlu ve makul bir çerçeveye ortaya konuldu. Bu bağlamda YEP 2019'da vurgulanan 'değişim başlıyor' temasına ekonomideki aktörlerin hep birlikte imza atmasını önemsiyoruz. Sayın Bakan Albayrak'ın dikkat çektiği gibi, kredi kanallarının yeniden açılması firmalarımız için kritik öneme sahiptir.

İstanbul Sanayi

Odası Başkanı Erdal Bahçivan: YEP'in en önemli tarafı, sanayiciler olarak her zaman savuna

geldiğimiz finansal istikrarın temelini oluşturan enflasyonla mücadele ve orta vadede tek haneli rakamın hedeflenmesidir. Reel sektör olarak bizlerin de desteğiyle nitelikli bir büyüme eğiliminde ekonomimizin kalıcı ve sürdürülebilir bir dengeye kavuşacağına inanıyoruz.

İzmir Ticaret Odası Başkanı

Mahmut Özgenç: Mevcut küresel koşullar altında birçok ülke önünü bile göremiyorken, ülkemizin geleceği planlanmasını memnuniyetle karşılıyoruz. Kısa vadede piyasalarımızı iyileştirecek faiz indirimleri, konut kredilerinin yeniden yapılandırılması gibi aksiyon planlarının alınmasını ve ekonomideki her iyileşmenin vatandaşlarımıza yansıtılmasını takdirle karşılıyoruz.

Ankara Ticaret Odası

Başkanı Gürsel Baran: YEP Türkiye'yi 100'üncü yılında yeni hedeflerine taşıyacak. Gelecek 3 yılınızdaki büyüme tereddütünü yapıldığını görüyoruz. İthalatı azaltmaya yönelik yerli üretimin desteklenmesinden de memnuniyet duyduk. KOBİ'lerimizin, üreticilerimizin özette Türkiye ekonomisini sırtlayan reel sektörün desteklenmesi, hedefe daha hızlı koşmamızı sağlayacaktır.

Ankara Sanayi Odası

Başkanı Nurettin Özdebir: Programda sanayicinin en büyük problemlerinden biri olan nitelikli insan kaynağı ihtiyacını karşılamaya yönelik adımların atılacağı vurgusu çok önemli. Sürdürülebilir bir enflasyon ve faiz düzeyinde Türkiye ekonomisine olan güvenin tesisi edilmesi çok dikkat çeken bir konu.

Ege Bölgesi Sanayi Odası

Başkanı Ender Yorgancılar: Özellikle, 2018 yılından bu yana hem elektrik, hem de doğalgaza gelen zamları artıran maliyetler ile birlikte değerler indirildiğinde, YEP'te tespit edilen adımlardan memnuniyet duyduk. Reel sektör temsilcileri olarak, bizler üretmek, istihdam yaratarak ve ihracat gerçekleştirecek ülkemize katkı koymaya devam edeceğiz.

Ege İhracatçı Birlikleri

Koordinatör Başkanı Jak Eskindaz: Faizlerin 2020-2022 YEP hedeflerine uyumlu şekilde daha da düşürülmesini bekliyoruz. Türk ekonomisindeki hastalıklı noktaların iyileşmesi ile ekonominin tekrar canlanacağına inanıyoruz. Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın mesajlarını, "Tünelin ucunda ışık görüldü" şeklinde algılıyoruz.

İNTES Başkanı Celal Koloğlu:

Enflasyonla mücadele vurgusunu ve enflasyonun yüzde 5'in altına indirilmesi temel hedefini çok önemli buluyoruz. Enflasyon hedeflemesinde kararlı tutum yurt içi ve yurt dışı piyasalara güven verecektir. Konut alanında hayata geçirilecek yatırımlarla inşaat sektörü yeniden ekonomik büyümenin taşıyıcı gücü olacaktır.

2020'DE HEDEF YÜZDE 5 BÜYÜME

Hazine ve Maliye Bakanı Albayrak, 2020-22 dönemi 'Yeni Ekonomi Programı'nı, "Değişim başlıyor" sloganıyla açıkladı. Büyüme hedefleri arttırıldı, cari açık ve enflasyon beklentisi düşürüldü.

PROGRAM BOYU SÜRECEK

■ Büyümede geçen yılki yüzde 2.3'lük hedefin biraz uzağında kalınacağını ifade eden Albayrak, "Büyüme bu yıl yüzde 0.5 olacak. 2020'ye bir önceki yıldaki yüzde 3.5'i güncelleyerek yüzde 5 büyümeyle başlayıp program boyunca devam ettirmeyi hedefliyoruz" dedi.

ENFLASYON YÜZDE 12

■ Albayrak enflasyon hedefiyle ilgili de şunları söyledi: "2019'u yüzde 12'lik enflasyon tahminiyle geride bırakmayı hedefliyoruz. 2020 için yüzde 9.8 hedefi yüzde 8.5 olarak revize ettik. 2021'de yüzde 6, 2022'de de yüzde 4.9'luk enflasyon hedefliyoruz". »7'de

Bakan
Berat
Albayrak

EKONOMİDE DEĞİŞİM ÇAĞI

'Değişim Başlıyor' başlıklı Yeni Ekonomi Programı'na göre enflasyon 2020'de yüzde 8.5, 2022'de yüzde 4.9 olacak

2020'de ikinci faz

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın açıkladığı Yeni Ekonomi Programı'nda enflasyon hedefleri, 2019 için yüzde 12, 2020 için yüzde 8.5, 2021 için yüzde 6, 2022 için yüzde 4.9 oldu. Albayrak, "Yeni bir dönem başlıyor. Dengelenme dönemi kazanımlarını koruyacağız ve bir süre bu süreci sürdürdükten sonra değişim sürecine başlayarak programımızı 2020 içinde ikinci faza taşıyacağız" dedi.

Tamamlayıcı emeklilik

Albayrak, "Kur ataklarının ardından büyük bir resesyon beklentisine rağmen, eksi 2'ler, 3'ler, 5'ler, 'Türkiye küçülecek' beklentilerine rağmen, kuvvetle muhtemel yıl sonunu pozitif büyümeyle kapatmaya hazırlanıyoruz" dedi. Albayrak, tarafların mutabakatıyla 60-100 milyar liralık büyüklüğe sahip Tamamlayıcı Emeklilik Sistemi kurulacağını da anlattı. » 5'te

Gerçekçi program

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu: "Yeniden yüksek büyümenin hedeflenmesi özel sektöre heyecan ve moral verdi."

DEİK Başkanı Olpak: "Önümüzdeki süreçte ekonominin tüm paydaşlarıyla, reel ve finans sektörüyle sahada olan bir Türkiye göreceğiz."

ISO Başkanı Bahçivan: "Yeniden nitelikli ve sürdürülebilir bir büyüme hedefine dönülmesi olumlu."

İTO Başkanı Avdagiç: "YEP istihdam, vergi, finansman kanalları gibi Türkiye'nin gelişim kaydetmesi gereken öncelik alanlarına temas ediyor."

TİM Başkanı Güller: "Tedbirler, ihracatçımızın rekabetçiliği adına önemli adımlar." » 5'te

Etkin Varlık Fonu

İvme finansman paketi ve benzeri araçlarla cari açığın düşürülmesine katkı veren katma değerli ve teknolojik üretim yapan firmaları ve projeleri öncelikli teşvik edilecekleri anlaşılan Hazine ve Maliye Bakanı Albayrak şu açıklamaları yaptı:

"Varlık Fonu, petrokimya, madencilik ve yerli kaynağa dönük enerji üretimi alanları başta olmak üzere özel sektör iş birliklerinde sabit sermaye yatırımlarında daha etkin rol oynayacak."

Ulusal verimlilik

Albayrak, "Sanayiye kapasiteyi artıracak, maliyetleri düşürecek, rekabet potansiyeli kazandıracak Ulusal Verimlilik Planı'nı devreye alacağız. Sirketleri, büyümeye yönünde teşvik eden, büyümenden kaçındıran düzenlemeleri gözden geçirecek, yenileyeceğiz" dedi.

YEP ile ayrıca, yargının finans, enerji, çevre, imar gibi sektörlerle ilişkin alanlarda ihtisaslaşması sağlanacak. Noterliklerin görev alanı, çekimsiz yargı işlerini kapsayacak şekilde genişletilecek.

Vergi reformu

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, "Vergi adaleti sağlayacak, çok kazandıran çok, az kazandıran daha az vergi alınmasının önünü açacak ve gelirleri artıracak uluslararası uygulamaları örnek alan bir vergi reformuyla ilgili adımları atmaya başlıyoruz" dedi.

Enerjiye TL kontratı

Albayrak, bazı ithal ürünlerin yerleştirilmesi, alım garantili enerji kontratlarının yerlik oranı da dikkate alınarak Türk lirası bazlı olması sağlayacaklarını dile getirdi. Bütçe açığının milli gelire oranını yüzde 3'ün altında tutacaklarını ifade eden Albayrak, "2019'u yüzde 2,9 ile kapatmayı hedefliyoruz" dedi.

DEĞİŞİM BAŞLIYOR

Ekonominin üç yıllık yol haritası YEP açıklandı. Türkiye'nin, "dengelenmeden" "değişime" geçmesini öngören programda enflasyonun 2022'de yüzde 4,9'a inmesi hedefleniyor. Hazine ve Maliye Bakanı Albayrak, "Türkiye yeni bir ekonomik modele geçiyor" dedi

ANKARA Milliyet

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, "Değişim Başlıyor" başlığıyla hazırlanan Yeni Ekonomi Programı'nı (YEP, 2020-2022) (YEP) açıkladı. Programa göre enflasyon hedefleri, 2019 için yüzde 12, 2020 için yüzde 8,5, 2021 için yüzde 6, 2022 için yüzde 4,9 oldu. Albayrak: "Şimdi önmümüzde yeni bir dönem başlıyor. Dengelenme dönemi kazanımlarını koruyacağız ve bunun ötesinde bir süre daha bu süreci sürdürdükten sonra değişim sürecine başlayarak programımıza 2020 içinde ikinci faza taşıyacağız. Türkiye yeni bir ekonomik modele geçiyor bu programın ruhunda. Bir üst lige çıkmak istiyorsak tüm paydaşlar olarak değişim zorundayız" dedi.

"dengelenme dönemi" olarak adlandırdıklarını anımsatan Albayrak, "Yaşanan kur ataklarının ardından büyük bir resesyon beklentisine rağmen, eksi 2'ler, 3'ler, 5'ler, Türkiye küçülecek beklentilerine rağmen, kuvvetle muhtemel yıl sonunu pozitif büyümeyle kapatmaya hazırlanıyoruz" dedi. Albayrak, "Büyümede geçtiğimiz sene YEP çerçevesinde koyduğumuz yüzde 2,3'lük hedefin biraz aşağıda kalacağı" diye konuştu.

Tüketime ivme

Albayrak, tüketimde dipten dönüşü oldukça kısa sürede gerçekleştirdiklerini ve yılın ikinci yarısında ertelenen özel tüketimde de ivmelenme beklentilerini vurguladı. Albayrak, lüks tüketim mallarının ithalatına yönelik tedbirlerin 2020'de devam edeceğini söyledi.

Albayrak, alınan onlemleri ekonomide yumuşak iniş sağladıklarını dikkati çekerek, "Şimdi önmümüzde yeni bir dönem başlıyor. Dengelenme dönemi kazanımlarını koruyacağız ve

bunun ötesinde bir süre daha bu süreci sürdürdükten sonra değişim sürecine başlayarak programımıza 2020 içinde ikinci faza taşıyacağız" dedi.

Yüzde 5'in altına...

Ekonomide üst lige çıkmak için enflasyonu yüzde 5'in altına çekmek gerektiğini ifade eden Albayrak, "2019'u yüzde 12'lik enflasyon tahminiyle geride bırakmayı hedefliyoruz. 2020 için 9,8 olan hedefi yüzde 8,5'e revize ettik. 2021'de yüzde 6, 2022'de de yüzde 4,9 enflasyon hedefliyoruz" dedi.

Albayrak, büyüme hedefinin 2019 için yüzde 0,5, 2020, 2021 ve 2022 için yüzde 5'er öngörüldüğünü bildirdi.

Değişim zorundayız

Bu sene farklı olarak, çok daha etkin şekilde sahada olacaklarını aktaran Albayrak, "Türkiye yeni bir ekonomik modele geçiyor bu programın ruhunda. Bir üst lige çıkmak istiyorsak tüm paydaşlar olarak değişim zorundayız" diye konuştu.

HAYATA DOKUNAN EYLEM VE PROJELER

Kentsel dönüşüm
Aralık 2021'e tamamlanacak.

Emlak Katılım Bankası
Bünyesinde Yapı Tasarım Sanayi Sistemi kurulacak. (Haziran 2021)

Gıda enflasyonunu düşürmek için Eylül 2020'den itibaren sözleşmeli tarım yapılacak.

Emlak Bankası
TANIRI ÖZDEMİR / ANKARA

Teknoloji Atılımı
Aralık 2021'e kadar Merkezi Yatırım Bilgi Sistemi kurulacak. (Aralık 2020)

Enf ve sanattır için toplu alım ve tedarik sistemi oluşturulacak. (Aralık 2020)

Mart 2020'ye kadar 100 bin kişiye elektrik bağlantısı, 100 bin kişiye su bağlantısı, 100 bin kişiye kanalizasyon bağlantısı sağlanacak.

Türk dışı yerleşik Türk vatandaşlarına Aralık 2020'de dövizli BES uygulamaları başlatılacak.

Grafik: DENİZ ÖZMEN

Tamamlayıcı Emeklilik

Albayrak, yılda 60 ila 100 milyar lira büyüklük sağlayacak Tamamlayıcı Emeklilik Sistemi (TES) sosyal tarafların mutabakatıyla kurulacağını ve sermaye piyasalarını derinleştirecek kapsamlı bir reform paketinin devreye sokulacağını söyledi. Albayrak, konuyla ilgili de daha önce "Emekliliklerde ek gelir oluşturarak çalışma dönemindeki standartlarını korumalarını sağlayacak. Sistemde biriken fonların sermaye piyasaları üzerinden reel sektöre ve ülkemizin sürdürülebilir büyümesine kanallanmasını" sağlayacağını söyledi. Artık şirketlerimiz çok daha kolay, ucuz ve uzun vadeli bir biçimde yeni yatırımlarını finanse edebilecekler" demişti.

BÜTÇE AÇIĞININ GSYH'NİN ORANI

İŞSİZLİK

BÜYÜME

İŞ DÜNYASI YEP'İ GERÇEKÇİ BULDU

'Doğru teşhis'

RIFAT HİSARCIKOĞLU / TOBB Başkanı

"YEP'te sorunlar doğru tespit ve teşhis edilerek, gerçekçi tedbirler ortaya konulmuş. Yeniden yüksek büyümenin hedeflenmesi özel sektöre heyecan ve moral verdi. Planlanan adımların ekonomide bir sıçrama tahtası işlevi göreceğini, böylece güçlü ve istikrarlı büyüme sürecine geçiş sağlayacağını düşünüyoruz."

'Sahaya çıkıyoruz'

NAIL OLPAK / DEİK Başkanı

"Önümüzdeki süreçte değişim ve dönüşümle üretmek, yıla

da ortalama yüzde 5 büyüyen, enflasyonunu kademeli olarak düşüren, cari dengesinde önemli bir başarı elde eden, istihdamı artıran, ekonominin tüm paydaşlarıyla, reel ve finans sektörüyle sahada olan bir Türkiye göreceğiz."

'Sürdürülebilir'

ERDAL BAĞCIYAN / İSO Başkanı

"YEP'in en önemli tarafı, sanayiciler olarak her zaman sarıya geldiğimiz finansal istikrarın temelini oluşturan enflasyonla mücadelede orta vadede tek haneli rakamın hedeflenmesi. Bu alandaki başarının getireceği finansal istikrarla birlikte, yeni-

den nitelikli ve sürdürülebilir bir büyüme hedefine dönüşümün olumlu buluyoruz."

'Güçlü büyüme'

SEKİB AVDAGİC / TİM Başkanı

"2020 ve sonrası için yüzde 5 gibi güçlü büyüme hedefi var. Kredi kanallarının açılması için alınan tedbirlerin etkisini daha güçlü hissedeceğiz. YEP istihdam, vergi, finansman kanalları gibi Türkiye'nin gelişim kaydet-

mesi gereken öncelik alanlarına temas ediyor."

'Rekabetçi oluruz'

İSMAIL GÖLLE / TİM Başkanı

"İthal ürünlerin, bilhassa ham madde ve ara mamullerin yerleştirilmesi ve döviz kurlarındaki oynaklığın mal ve hizmet fiyatlarına geçişliliğinin azaltılmasına yönelik tedbirleri, ihracatımızın rekabetçiliği adına önemli adımlar."

'Krediler açılıyor'

CELAL KOLOĞLU / INTES Başkanı

"İnşaat, bağlı sektörleri dikkate alındığında, yaklaşık 2 milyon kişiye istihdam sağlayıyor. Tamamlanmaya yakın projelerin desteklenmesi ile inşaat sektöründeki istihdam kayıpları belli ölçüde azalacak. Kredi kanallarının açılması yönündeki vurguyu da sektör olarak kıymetli buluyoruz."

'Büyüme tercihi'

GÜRSEL BARAN / ATO Başkanı

"YEP güven ve istikrara katkıda bulunacak, Türkiye'yi 100'üncü yılında yeni hedefle-

rine taşıyacak. YEP ile ekonomide gelecek 3 yıl için büyüme tercihinin yapıldığını görüyoruz. KOBİ'lerimizin, üreticilerimizin, reel sektörün desteklenmesi, hedefe daha hızlı koymamızı sağlayacak."

'Güven önemi'

NURETTİN ÖZDEBİR / ASO Başkanı

"Yeni Ekonomi Programı'nda ortaya konan ve Türkiye ekonomisindeki değişimin anahtarı olacak plan ve programların yerinde olduğu görülmüyor. Sürdürülebilir bir enflasyon ve faiz düzeyinde Türkiye ekonomisine olan güvenin tesis edilmesi çok önemli."

ÖNCELİK MALİ DISİPLİN

Vergide adalet kamuda tasarruf

BAKAN Albayrak'ın açıkladığı yeni program güçlü bir vergi reformu ve kamuda güçlü bir mali disiplin ve tasarruf da öngörüyor. Albayrak "Vergi adaleti sağlayacak, çok kazandıran çok, az kazandıran daha az vergi alınmasını önünü açacak ve gelirleri artıracak, uluslararası uygulamaları örnek alan bir vergi reformuyla ilgili adımları atmaya başlayacağız. Ayrıca kamuda giderleri azaltmaya yönelik güçlü bir politika setini uygulayacağız. KİT'leri verimlilikleri artırarak, kamu maliyesine yükleri azaltacak şekilde yapılandırıyoruz" dedi. Lüks tüketim mallarının ithalatına yönelik tedbirlerin 2020'de devam edeceğini, ithal ara malların üretimine yönelik çalışmaların yoğun şekilde sürdüğünü anlatan Albayrak, İVME Paketi ile başlatılan ihracatı ve verimliliği destekleyen ölçülü ve sektörel kredi politikasının 2020'de çok daha genişletilecek ve artarak devam edeceğini bildirdi. Berat Albayrak, mali açıdan sürdürülebilirliği sağlamak ve kamu maliyesine olan yükü azaltmak amacıyla Sosyal Güvenlik Sisteminin aktüerler dengesi güçlendirici politikaların sosyal adaleti güçletmek hayata geçireceklerini ifade etti.

Dolarizasyona karşı tedbir yolda

HAZİNE ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Yeni Ekonomi Programı (YEP) döneminde alınacak bazı önlemleri ve hedefleri şöyle anlattı:

- Kredi kanallarının açılmasını sağlayacağız.
- Dolarizasyona karşı bir tedbir setini devreye alacağız.
- Varlık Fonu, petrokimya, madencilik ve yeni kaynağa düşük enerji üretimi alanları başta olmak üzere özel sektör işbirliklerinde sabit sermaye yatırımlarında daha aktif rol oynayacak.
- Sanayiye kapasiteyi artırarak, maliyetleri düşürerek, rekabet potansiyeli kazandıracak Ulusal Verimlilik Planı'nı devreye alacağız.
- İstanbul Finans Merkezi 2021'in sonuna doğru devreye alınacak.

3.2 milyon kişiye iş imkanı

ALBAYRAK'IN verdiği bilgiye göre işsizlik 2022'de tek haneye inecek. 3 yılda ise 3.2 milyon kişiye iş imkanı sağlanacak. İşsizlik oranı hedefleri bir yıl için yüzde 12.9, 2020 için yüzde 11.8, 2021 için yüzde 10.6, 2022 için yüzde 9.8 olarak belirlendi. "Ekonomik aktivitedeki toparlanma ile iş gücüne katılım ve istihdam oranlarında iyileşmeye gireceğiz" diyen Albayrak bu konuda şunları söyledi: "Program dönemi boyunca istihdamdaki kişi sayısının yıllık ortalaması 1 milyon 66 bin kişi artarak işsizlik oranının kademesi gerilemesi sağlanacak. İstihdam teşviklerinin etki analizleri yapılacak, teşviklerin ihtiyaçlara göre yeniden tasarlanmasını sağlayacağız."

EKONOMİNİN 3 YILLIK YOL HARİTASI BELLİ OLDU

DEĞİŞİM BAŞLIYOR

Türkiye'ye yönelik kur saldırısı sonrası başlayan 'dengeleme süreci', 'Yeni Ekonomi Programı'yla yeni bir faza geçiyor. Bakan Albayrak'ın 'Değişim başlıyor' temasıyla açıkladığı 3 yıllık program her yıl yüzde 5 büyümeye öngörüyor.

G EÇTİCİMİZ yaz yaşanan sert kur atağı sonrası başlayan 'dengeleme süreci' yeni bir boyuta taşıyor. Ekonomide gelecek 3 yılın yol haritası niteliği taşıyan 'Yeni Ekonomi Programı' (YEP) açıklanan Albayrak "Yeni Ekonomi Programı'na temasını 'Değişim başlıyor' olarak açıkladı. Düzenlediği basın toplantısıyla 2020-2022 dönemini kapsayan YEP'i açıklayan Albayrak "Yeni Ekonomi Programı'yla birlikte değişim başlıyor" dedi.

YÜZDE 5 BÜYÜME

"Olumsuzluk istenen panik havasını dağıttıktan sonra yeniden kolları sıvıyoruz" diyen Albayrak'ın verdiği bilgiye göre enflasyon 2020 için yüzde 8.5, 2021 için yüzde 6, 2022 için yüzde 4.9 olacak.

HAL YASASI ÇIKACAK

Albayrak 2020'de ise yüzde 5'lik büyümeye yakalamayı ve program süresince bunu sürdürmeyi hedeflediklerini bildirdi. Enflasyonu ise yüzde

5'in altına indiriminin temel hedef olduğunu belirten Albayrak gıda enflasyonuyla mücadele kapsamında gıda üretimini artırmak için sulaştırma yatırımları yapılacağını, sebze-meyve fiyatlarında dönemsel dalgalanmaların önlenmesi amacıyla sera yatırımlarının teşvik edileceğini ifade ederek, Hal Yasası ve Perakende Yasası'nı en kısa sürede hayata geçirmeye çalışacaklarını anlattı.

CARİ FAZLA VERECEĞİZ

Dengeleme döneminin en başarılı alanlarının başında cari denge konusunu gündeliğe işaret eden Albayrak "Bu alan önümüzdeki dönem politikalarımızın en öncelikli meselesi olmayı devam edecek. 2019 yılı için cari açığın milli gelire oranında yüzde 3.3'lük hedef koymuştuk. Yıllık bazda Cumhuriyet tarihi-

nin cari fazla rekorunu kırarak. Az rastlansa bir başari ortaya koyarak yılı da cari açık değil, inşaallah cari fazla vererek kapatacağız. Bu çerçevede 2020 yılı için cari açığı milli gelire oranla yüzde 1.2'lik bir seviye hedefliyoruz" dedi.

HEDEFİMİZ ÜST LİG

Bakan Albayrak sözlerini şöyle tamamladı: "Yeni bir dönem başlıyor. Dengeleme dönemi kazanımlarını koruyacağız ve bir süre daha bu süreci sürdürdükten sonra değişim sürecine başlayarak programımızı 2020 içinde ikinci faza taşıyacağız. Türkiye yeni bir ekonomik modele geçiyor bu program ruhunda. Bir üst lige çıkmak istiyorsak tüm paydaşlar olarak değişmek zorundayız. Yeni bir başarı hikayesini yeni YEP ile birlikte gerçekleştireceğiz."

Ekonomide güçlü büyüme dönemi başlayacak

● Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu: Planlanan adımların ekonomide bir sızama

tahtasıyle ilgili görüşleri, böylece güçlü ve istikrarlı büyüme sürecine geçiş sağlanacağına inanıyor. YEP'te sonunlar doğru tespit ve teşhis edilerek, gerekli tedbirler ortaya konulmuş.

● Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı İsmail Güllü: Türkiye ekonomisinin sahip

olduğu güçlü başarıları, böylece güçlü ve istikrarlı büyüme sürecine geçiş sağlanacağına inanıyor. YEP'te sonunlar doğru tespit ve teşhis edilerek, gerekli tedbirler ortaya konulmuş.

● İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagic: 2020 ve sonrası için yüzde 5 gibi güçlü bir büyüme hedefimiz var.

Bunu çok önemsiyoruz. Böylece ekonomide güçlü büyüme dönemi başlayacak. Kredi kanallarının açılması alınan tedbirlerin etkisini daha güçlü hissedeceğiz.

● İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Ensal Bahçecioğlu: Üç yıllık program en önemli tar-

6. Sanayiye o kadar her zaman sa-
yan geldiğimiz
finansal istikra-
rın temelini oluşturan enflasyonla
mücadele ve orta vadede tek ha-
neli rakamın hedeflenmesidir.

Yeni doğan her çocuğa bankada hesap açılacak

- "Yatadın Kumbara Hesabı" uygulanması ile her yeni doğan çocuğa bir banka hesabı açılacak. Böylece finansal sisteme katılım ve tasarruf etkeni yaşıya teşvik edilecek.
- Tamamlayıcı emeklilik sistemi, tarafın mütabakat ile kurulacak.
- Sigortacılık Düzeltme ve Denetleme Kurulu kurulacak.
- Katılım finans şirketlerinin yaygınlaştırılması için yeni model uygulanması önümüzdeki düzenlemeler yapılacak.
- Borsa İstanbul'da döviz piyasası kurulacak ve dolarizasyonun azaltılmasına dönük ilave tedbirler alınacak.
- Veri rating sistemi kurulacak.
- İhracat dışıya halinde bankaların mali yapıyı güçlendirecek.
- Program süresince, vergi alacaklarına ilişkin yapılandırma yapılmasıyla

- Kamuda kadro ve pozisyonların artırılması yapılacak, çalışanların yetkinlikleri geliştirilecek, norm kadro çalışmaları gerçekleştirilecek, iş tanımı ve yetkinlikler dikkate alınarak norm dışı personel yeniden yerleştirilmesi yapılacak.
- Vergi incelemelerinde Tasınmaz Değerleme Sistemi kurularak gayrimenkul envanteri tamamlanacak.
- Kamu taşınmazları tedbirinde, kullanımda ve tasfiyede etkinlik ve verimliliği artırarak politikaları yürütmesine imkan tanıyacak Kamu Taşınmaz Yönetim Sistemi kurulacak.
- Programdaki politika tedbirleri kapsamında yolların (STA) gözden geçirilerek ve makroekonomik hedefleri destekleyici yeni analizler oluşturulacak.

- Etkin yönetim modeline sahip en-düstri ve teknoloji bölgeleri kurulacak.
- Uluslararası ticaretin kolaylaştırılması, gümrük işlemlerinin hızlandırılması, kaçakçılığın ve kaçakçıların kaymak-ların gelir kaybını engellemesi için gümrük bilgi sistemleri, büyük veri analizi ve ileri analitik yetkinlikleri de-
ginecek şekilde güçlendirilecek.
- Avrupa Birliği ile Gümrük Birliğinin güçlendirilmesine yönelik çalışmalar tamamlanacak.
- Sağlık turizminin geliştirilmesi için projeler hayata geçirilecek.
- Kültür ve sanat endüstrilerinin güçlendirilerek ülke önemi bir film çekim merkezi haline getirilecek.

Şimdi sahada **etkin** olma zamanı

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, "Yeni Ekonomi Programı'nın bu yılki ana temasını "Değişim başlıyor" olarak açıkladı. YEP'de enflasyon hedefleri, 2019 için yüzde 12, 2020 için yüzde 8,5, 2021 için yüzde 6, 2022 için yüzde 4,9 oldu. İşsizlik oranının da kademeli düşüş hedeflenen YEP'de büyüme hedefleri, 2019 yılı için yüzde 0,5, sonraki 3 yıl için yüzde 5'er olarak belirlendi.

YATIRIMLARA TEŞVİK

"Varlık Fonu, petrokimya, madencilik ve yerli kaynağa dönük enerji üretimi alanları başta olmak üzere özel sektör iş birliklerinde sabit sermaye yatırımlarında daha etkin rol oynayacak. Sanayiye kapasiteyi artıracak, maliyetleri düşürecek, rekabet potansiyeli kazandıracak Ulusal Verimlilik Planı'nı devreye alacağız. Ayrıca kapsamlı olarak bir mevzuat taramasını başlattık. Şirketleri, büyümeye yönünde teşvik eden, büyümeyi hızlandıran düzenlemeleri de güdümlü geçireceğiz, yenileyeceğiz."

YENİ EKONOMİ PROGRAMI
2020-2021-2022
Değişim Başlıyor...

ENFLASYON

"Enflasyonu yüzde 5'in altına indirmek bizim temel hedefimiz olmayı sürdürüyor. Geçen yıl, 2019 yılı için yüzde 15,9'luk enflasyon hedefi koymuştuk. Enflasyonla mücadelede sağlanan başarıyla 2019 yılında 12'lik enflasyon tahminiyle geride bırakmayı hedefliyoruz. 2020 için 9,8 olarak konulan hedefi yüzde 8,5 olarak revize ettik. 2021 yılında yüzde 6, 2022 yılında da yüzde 4,9'luk enflasyon hedefliyoruz. Bu hedefler doğrultusunda para ve maliye politikaları en güdümlü olmaya devam edecek."

DIŞ TİCARET

"Büyüme hedefimiz ve ekonomideki toparlanmanın sonucu olarak talepteki değişimle birlikte cari dengede açık vereceğimizi önümüzdeki süreçte biliyoruz ama bu aşırı dış finansman ihtiyacını makul düzeyde kalmaması sağlayacak bir seviyede tutacağız. Bu çerçevede 2020 yılı için cari açığı milli gelire oranla yüzde 1,2'lik bir seviye hedefliyoruz. Bunu 2021'de 0,8'e ve 2022'de bu yapısal yapısal dönüşümlerle sıfıra indirmek için çalışacağız."

VERGİ REFORMU

"Bütçe açığının milli gelire oranında 2019'u yüzde 2,9 ile kapatmayı hedefliyoruz. 2020 ve 2021'de aynı oranı sürdürmeyi, 2022'de ise yüzde 2,6'ya düşürmeyi amaçlıyoruz. Bu kapsamda vergi adaleti sağlayacak, çok kazandıran çok, az kazandıran daha az vergi alınmasını önünü açacak ve gelirleri artıracak, uluslararası uygulamaları örnek alan bir vergi reformuyla ilgili adımları atmaya başlıyoruz. Ayrıca kamuda giderleri azaltmaya yönelik güçlü bir politika setini uygulayacağız."

BÜYÜME HEDEFLERİ

"Yüzde 2,3'lük hedefin altında kalmanın bizi etkisini de dikkate alarak 2020 yılını bir önceki yıla kıyasla 3,5'lik rakamı güncelleyerek yüzde 5 büyümeyle başlayıp program boyunca, ülkemizi için sürdürülebilir ve doğal olan oranı yüzde 5'lik büyümeyle devam ettirmeyi hedefliyoruz. Nitekim öncü veriler özellikle üçüncü çeyrekte birlikte ekonomik aktivitedeki toparlanmayla iş gücüne katılım ve istihdam oranlarında iyileşme sinyallerini vermeye başladı. 2020 yılında da bunu daha da ileriye taşıyacağız."

DOLARİZASYON

"Dolarizasyona karşı bir tedbir setini devreye alacağız. BIST'de yeni oluşturulacak alternatif ürünler, Omnibus ile Devlet iç Borçlanma Senedi (DİBS) piyasasının uluslararası teminat özelliği getirilmesi başta olmak üzere, hisse senedi piyasasında hisse sahiplerinin gruplandırılarak yatırımının kolay seçiminin sağlanması, halka açılmanın vergi indirimleriyle derinleştirilmesi, döviz piyasasının kurulmasıyla birlikte ilave tedbirler getirilmesi önümüzdeki süreçteki önemli planlarımız arasında yer alıyor."

İŞSİZLİKTE İYİLEŞME

"2019'u yüzde 12,9'luk bir işsizlik oranıyla kapattıktan sonra, 2020'de yüzde 11,8'e, 2021'de yüzde 10,6'ya ve 2022'de 9,8'e düşürmeyi hedefliyoruz. Ekonomik aktivitedeki toparlanma ile iş gücüne katılım ve istihdam oranlarında iyileşmeyi göreceğiz. İstihdamdaki kişi sayısının yıllık ortalama 1 milyon 66 bin kişi artarak işsizlik oranının kademeli gerilemesi sağlanacak. İstihdam teşviklerinin etki analizleri yapılarak, teşviklerin ihtiyaçlara göre yeniden tasarlanmasını sağlayacağız."

AKİT / EKONOMİ

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, "Değişim Başlıyor" ana temasıyla hazırlanan Yeni Ekonomi Programı'nı (YEP) Bakanlıkta düzenlediği basın toplantısıyla açıkladı. YEP'in ilk yılını tamamladıklarını ve bir yıllık performansın sonunda programı revize ederek, ikinci yılın başlangıç verilerini belirlediklerini belirten Albayrak, 2019-2020 yıllarını "dengelenme dönemi" olarak adlandırdıklarını anımsattı.

CARI FAZLADE TARİHİ REKOR

Albayrak, bu yılki programın ana temasını "Değişim Başlıyor" olarak belirlediklerini aktararak, şöyle devam etti: "Artık ülkemizin bir üst lige çıkması için zaruret haline gelmiş bu değişimi hep birlikte gerçekleştireceğiz. Önümüzde yapacak çok ama çok işimiz var. Kuraklığın ardından büyük bir resesyona baktığımızda, eksi 2'ler, 3'ler, 5'ler, 'Türkiye küçülecek' baktıklarımıza rağmen, kuvvetle muhtemel yıl sonunu pozitif büyümeyle kapatmaya hazırlanıyoruz. 2019'da ekonomide daralma beklentileri genel kabulü. Ekonominin raydan çıkmasına ilişkin tevizirata, kredi daralmasına sahit olduk, büyüme hedeflerinin bu durumdan etkilendiğini gözlemledik. Ekonominin en büyük kırılganlığı olan cari açığı önemli başarıyla edtik. Yıllık bazda cari faz-

lada Cumhuriyet tarihi rekoru kurdık. 'Ekonomi daralırken cari fazla verilmesi normal' diyenlerin de buradan bazı şeylerin payını alacaklarını düşünüyorum. '2009 yılında neden bu kadar küçülürken cari fazla vermedik?' diye her ortamda soruyorum. Bunun için sürecin adına 'Dengelenme' dedik, daha fazla büyümeyi hedefledik. Sağlıklı ve sürdürülebilir büyüyerek orta gelir tuzağından kurtulmayı hedefledik."

"EYLEMLERİN YÜZDE 40'I HAYATA GEÇİRİLDİ"

Bakan Albayrak, alınan önlemlerle ekonomide yumuşak iniş sağlandıklarını dikkati çakerek, sunulan katkıları "Şimdi önümüzde yeni bir dönem başlıyor. Dengelenme dönemi kazanımlarını koruyacağız ve bunun ötesinde bir süre daha bu süreci sürdürdükten sonra değişim sürecine başlayarak programımızı 2020 yılında ikinci faza taşıyacağız. YEP çerçevesinde 112 maddeden oluşan eylem planı hazırlanmış, 112 maddenin 53'ünün 2019, 26'sının 2020 ve 33'ünün 2021'de hayata geçirileceğini takvime bağlamıştık. Şu anki durumda Eylül 2019 itibarıyla 53 eylemin yüzde 40'ını yani yaklaşık yüzde 75,3'ünü hayata geçirdik. Diğer 13 eylemde de önemli ölçüde ilerleme kaydettik. 3 yıl boyunca hayata geçirilmesi planlanan 112 eylemin 44'ü yapıldı, 68'ine ilerleme kaydedme süreci devam ediyor."

"YEP'te gerçekçi tedbirler ortaya konulmuş"

● **Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu:** "Programla reel sektörü, KOBİ'leri, üreticileri ve yatırımcıları destekleme yönündeki adımların devam edeceğini da memnuniyet verici. YEP'te sorunlar doğru tespit ve teşhis edilerek, gerçekçi tedbirler ortaya konulmuş. Bizler de Türk iş dünyası olarak ülkemizin hedefleri doğrultusunda tüm gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz."

● **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Bülent Sahpaz:** "Yeni Ekonomi Programı'nın en önemli tarafını enflasyonla mücadele ve orta vadede tek haneli rakamlar hedeflenmesi. Bu anlamda yakalananacak olan başarının getireceği finansal istikrar dönemiyle birlikte, yeniden nitelikli ve sürdürülebilir bir büyüme hedefine dönülmesini olumlu buluyoruz."

● **Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) Başkanı İsmail Güllü:** "Yeni Ekonomi Programı teması olan 'Değişim Başlıyor' temasına uygun bir şekilde ihracatta başlattığımız değişim, Türkiye'yi ve ihracatçıları bir üst lige çıkaracak. 85 bin mal ve 5 bin hizmet ihracatçısıyla Yeni Ekonomi Programı hedeflerinin gerçekleştirilmesine sürdürülebilir katkıyı, ticaret diploماسisinin saha temsilcileri olarak aynı kararlılıkla devam ettireceğiz."

● **İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagic:** "Türkiye'yi sürdürülebilir ve sağlıklı bir büyümeye taşıyacak irade beyanı ortaya konuldu. Bu bağlamda YEP 2019'da vurgulanan 'Değişim Başlıyor' temasına ekonomideki aktörlerin hep birlikte imza atmasını önemsiyoruz. İstihdam, vergi, finansman kanalları gibi Türkiye'nin gelişim kaydetmesi gereken öncelik alanlarına temas etmesini yerinde buluyoruz."

● **Anadolu Aslanları İşadamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Orhan Aydın:** "YEP ile birlikte ülke ekonomisi üzerinde yeni bir başlangıç yapıyor. Allah'ın izni ile Türk ekonomisi dengelenme süreci sonrası ayakları yere basarak hem de büyümesini sürdürecektir hem de cari açık ve enflasyon gibi kırılganlıkların yükseleceği konularda hedeflenen rakamlara ulaşacaktır."

● **Ankara Ticaret Odası (ATO) Yönetim Kurulu Başkanı Gürsel Baran:** "Yeni Ekonomi Programı güven ve istikrar katkısında bulunacak. Türkiye'yi 100'üncü yılında yeni hedeflerine taşıyacaktır. İthalatı azaltmaya yönelik yerli üretimin desteklenmesinden de büyük memnuniyet duyduk. KOBİ'lerimiz, üreticilerimizin özlemleri Türkiye ekonomisini sırtlayan reel sektörün desteklenmesi, hedefe daha hızlı koşturmasını sağlayacaktır."

Hazine ve
Maliye Bakanı
Berat Albayrak,
ekonomide gelecek
3 yılın yol haritası
niteliği taşıyan
Yeni Ekonomi
Programı'nı (YEP)
açıkladı. Albayrak,
yılı yüzde 12
enflasyon ve
yüzde 0,5 büyüme
ile kapatmayı
hedeflediklerini
söyledi. Albayrak'ın
açıklamalarının
satır başları şöyle:

HEDEFİ büyüttük

BÜYÜME HEDEFİ YÜZDE 5

■ 2019'da büyüme yüzde 0,5, 2020-2021
-2022 hedefi yüzde 5 olacak. Yüzde 5'lik
büyümeyle fiyat artışına neden olmayacağız.

2020'DE ENFLASYON YÜZDE 8,5

■ 2019'da enflasyon hedefi yüzde 12, 2020'de
hedef yüzde 8,5. 2022'de de enflasyonda
yüzde 4,9'u hedefliyoruz.

CARİ FAZLA VEREREK KAPATACAĞIZ

■ Yılı cari açık değil, cari fazla vererek kapataca-
ğız. İhracatı destekleyen kredi politikası artarak
sürecek. Türkiye Varlık Fonu katkı verecek

AZ KAZANANDAN AZ VERGİ

■ Vergi reformuyla çok önemli değişiklikler
yapıyoruz. Az kazananın az vergi alınmasının
önünü açacak adımları atmaya başlıyoruz.

YILLIK 1 MİLYONUN ÜSTÜNDE İSTİHDAM

■ Girişimcilik programıyla işsizlikle mücadele
edilecek. Tarım alanında da işsizliğin azalması
sağlanacak. Yıllık ortalama 1 milyon 66 bin kişi
istihdam artışı olacak. 4

Yeniden yükseliş dönemi

BİR ÜST LİGE ÇIKMAK İSTİYORUZ

Bakan Albayrak, "Çok zor bir süreci milletimiz ve paydaşlarımız sayesinde geride bıraktık. Oluşturulmak istenen panik havasını dağıttıktan sonra yeniden kolları sıvıyoruz. Yaşanan kur ataklarının ardından büyük bir resesyon ve 'Türkiye küçülecek' beklentilerine rağmen Türkiye yeni bir ekonomik hedefe geçiyor. Bunu tüm paydaşlar olarak anlamamız lazım. Bir üst lige çıkmak istiyorsak tüm paydaşlar olarak bu değişimi gerçekleştirilmeli."

BUYÜME ARTARKEN İSSİZLIK VE ENFLASYON DÜŞECEK

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, 2020-2022 dönemini kapsayan Yeni Ekonomi Programı'nı açıkladı. "Değişim Başlıyor" temasıyla güncellenen YEP'te büyüme, enflasyon, istihdam, dış ticaret dengesi ve kamu bütçesi kalemlerine ilişkin hedefler yukarıya revize edildi.

Türkiye, geçen yıl yaşadığı kur saldırısının etkilerini ortadan kaldırmaya çalıştığı 2019'ı küçülmeden kapatacak. Sonraki üç yılda yüzde beşer büyüme, hedef olarak belirlendi. Enflasyonun 2020'de, işsizliğin ise 2022'de tek haneye indirilmesi öngörülüyor.

HIZLA İYİLEŞEN EKONOMİK DENGE HEDEFLERİNE YANSIDI

Büyüme	2019	2020	2021	2022
2018 YEP	2,3	3,5	5,0	-
2019 YEP	0,5	5,0	5,0	5,0
Enflasyon	2019	2020	2021	2022
2018 YEP	15,9	9,8	6,0	-
2019 YEP	12,0	8,5	6,0	4,9
İşsizlik	2019	2020	2021	2022
2018 YEP	12,1	11,9	10,8	-
2019 YEP	12,9	11,8	10,6	9,8
Cari Denge / GSYH	2019	2020	2021	2022
2018 YEP	3,3	2,7	2,6	-
2019 YEP	0,1	-1,2	-0,8	0
Bütçe açığı / GSY	2019	2020	2021	2022
2018 YEP	1,8	1,9	1,7	-
2019 YEP	2,9	2,9	2,9	2,6

İlk YEP'teki hedeflerin %75'i tamam

YEP çerçevesi içinde 112 maddeden oluşan eylem planı hazırladıklarını hatırlatan Berat Albayrak, "112 maddenin 53'ünün 2019, 26'sinin 2020 ve 33'ünün 2021'de hayata geçirileceğini tahmin ediyoruz. Şu anki durumda Eylül 2019 itibarıyla 53'e yakın yüzde 40'ını yani %75'ini hayata geçirdik" dedi.

Hal Yasası kısa sürede çıkarılacak

Gıda enflasyonu ile mücadele kapsamında gıda üretimini artırmak için sulama yatırımları yapılacaklarını bildiren Albayrak, sebze-meyve fiyatlarında dönemsel dalgalanmaları önlemesi amacıyla sera yatırımlarına teşvik edileceğini ifade etti ve Hal Yasası ile Perakende Yasası'nı en kısa sürede çıkarılacağını söyledi.

Vergi reformunda kararlıyız

Bu yıl bütçe dengesinde hedefin biraz üzerinde kalmadığına işaret eden Albayrak, "Vergi adaleti sağlayacak, çok kazandıran çok, az kazandıran daha az vergi alınmasını öngörmek ve gelirleri artırarak, uluslararası uygulamaları örnek alan bir vergi reformuyla ilgili adımları atmaya başlıyoruz" diye konuştu.

Varlık Fonu yatırımlarda rol alacak

İstanbul Finans Merkezi'ne ortak olan Türkiye Varlık Fonu'nun bu tür yatırımlara devam edeceğine de işaret eden Albayrak, "Varlık Fonu, petrokimya, madencilik ve yerli kaynağa dönük enerji ile ilgili alanları başta olmak üzere özel sektör iş birliklerinde sabit sermaye yatırımlarında daha etkin rol oynayacak" dedi.

EKONOMİ SERVİSİ - İSTANBUL

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, 2020-2022 dönemini kapsayan Yeni Ekonomi Programı'nı (YEP) dün Ankara'da açıkladı. "Değişim Başlıyor" ana temasıyla hazırlanan YEP'te büyüme, enflasyon, istihdam, dış ticaret dengesi ve kamu maliyesi kalemlerine ilişkin hedeflerde ciddi iyileşmeler var. Hızlanan ekonomik denge yeni programdaki hedeflere yansıtıldı. Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın açıkladığı yeni YEP'e göre Türkiye; geçen yıl yaşadığı kur saldırısının etkilerini ortadan kaldırmaya çalıştığı 2019'ı küçülmeden yüzde 0,5 büyümeye kapatacak ve sonraki 3 yılda yüzde 5'er büyüyecek şekilde hedef belirlendi.

İSSİZLIK VE ENFLASYONDA TEK HANE HEDEFİ YAKIN

Yeni Ekonomi Programı'nda enflasyon hedefleri, 2019 için yüzde 12, 2020 için yüzde 8,5, 2021 için yüzde 6, 2022 için yüzde 4,9 olarak duyuruldu. Bu yıl için yüzde 12,9 olması beklenen işsizliğin ise kademe kademe düşürülerek 2022'de yüzde 9,8'e düşürülmesi hedefleniyor. Yeni Ekonomi Programı'nda bütçe açığını GSYH'ye oranı konusunda da iddialı hedefler var. Açığın GSYH'ya oranı 2019 ve 2020'de yüzde 2,9, 2021'de yüzde 2,5 ve 2022'de ise yüzde 1,5'e çekilmesi hedeflendi.

POTANSİYELİMİZE HEP GÜVENDİK

Önümüzdeki üç yıl kapsayan YEP'i açıklayan Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, YEP'in ilk yılını tanımladıklarını ve bir yıllık performansını sonunda programı revize ederek, ikinci yılın başlangıç verisini yaptıklarını belirtti. Albayrak, 2019-2020 yıllarını "dengeleme dönemi" olarak adlandırdıklarını anımsattı. Albayrak, tarihin en büyük iki kur saldırısı, küresel piyasalardaki türbülanslar, Avrupa ekonomisinde küçülme gibi gelişmelerin yaşandığı zor bir dönemde dengeleme hedeflerinin başarıyla uygulandığını ve felaket senaryolarıyla toplumda hakim kalmaya çalışan saldırı döneminin yaşandığını söyledi. Albayrak, Türkiye'nin potansiyeline ve sahip olduğu atipiyi her zaman güvencilerine dikkat çekti.

ÇOK ZOR BİR SÜRECİ GERİDE BIRAKTI

Doğru hamleler sonucu kötümserliğin yerini günün ilk ışıklarıyla iyimserliğe bırakacağına hep inandıklarını dile getiren Albayrak, "Yaşanan kur ataklarının ardından büyük bir resesyon ve 'Türkiye küçülecek' beklentilerine rağmen kuvvetle muhtemel yıl sonunu pozitif büyümeye kapatmaya hazırlanıyoruz. Türkiye yeni bir ekonomik hedefe geçiyor. Bunu tüm paydaşlar olarak anlamamız lazım. Bir üst lige çıkmak istiyorsak tüm paydaşlar olarak bu değişimi gerçekleştirilmeli. Çok zor bir süreci milletimiz ve paydaşlarımız sayesinde geride bıraktık. Oluşturulmak istenen panik havasını dağıttıktan sonra yeniden kolları sıvıyoruz" dedi.

DOLARİZASYONA KARŞI TEDBİR SETİ

Belirlenen hedefler doğrultusunda kredi kanallarının açılmasını sağlayacaklarına değinen Albayrak, şöyle devam etti: "Kredi kanallarının açılmasını sağlayacaklarını vurgulayan Albayrak, "Dolarizasyona karşı tedbir setini devreye alacağız. BIST'de yeni oluşturulacak alternatif ürünler, Önemli İle Devlet İç Borçlanma Senedi (DİBS) piyasasının uluslararası teminat özelliği getirilmesi başta olmak üzere, hisse senedi piyasasında hisselerin gruplandırılarak yatırımcının kolay seçiminin sağlanması, halka açılmanın vergi indirimleriyle derinleştirilmesi, döviz piyasasının kurulmasıyla birlikte ilave tedbirler getirilmesi önümüzdeki süreçte önemli planlarımız arasında yer alıyor."

ÖZEL TÜKETİMDE ARTIŞ BEKLİYORUZ

Enflasyonda hem TÜFE hem de ÜFE'de beklentilerin çok ötesinde performans ortaya koyulduğuna işaret eden Albayrak, tüketimde dipten dönüşü olukluk kısa sürede gerçekleştiğinden ve yılın ikinci yarısında ertelenen özel tüketimde de ivmelenme beklentilerinin varlığına, Albayrak, tüketim talebinde daralma ve yatırımlarda ertelenme gibi gelişmelere rağmen ihtiyatı para ve maliye politikalarından taviz vermediklerini söyledi.

Etkisini daha güçlü hissedeceğiz

İTO Başkanı Şekit Avcıoğlu, Türkiye'nin yeni bir ekonomik modele geçmesi gerektiğini, iş dünyasının dinamik kesimlerinin bir süredir sıklıkla dile getirdikleri bir alan olduğunu söyledi. Avcıoğlu, "İşsizliğe yönelik yeni bir teşvik paketi, hal yasa ve vergi reformu konuları da programdaki önemli başlıklar arasında. Türkiyeyi sürdürülebilir ve sağlıklı bir büyümeye taşıyacak irade beyanı ortaya konuldu. Kredi kanallarının açılması için alınan tedbirlerin de etkisini daha güçlü hissedeceğiz bir süreç başlıyor" dedi.

Sürdürülebilir büyüme için olumlu

İSO Başkanı Ertan Başçı, Yeni Ekonomi Programı'nın en önemli tarafının enflasyonla mücadele ve orta vadede tek haneli rakamların hedeflenmesi olduğunu belirtti. Başçı, "Bu alanda yakalanacak alan başta olmak üzere finansal istikrarla dengeyle birlikte, yeniden etkili ve sürdürülebilir bir büyüme hedefine dönüşümü olumlu buluyoruz" dedi. Başçı, "Yeni ekonomiye geçiş süreci, bu alanda yakalanacak alan başta olmak üzere finansal istikrarla dengeyle birlikte, yeniden etkili ve sürdürülebilir bir büyüme hedefine dönüşümü olumlu buluyoruz" dedi. Başçı, "Yeni ekonomiye geçiş süreci, bu alanda yakalanacak alan başta olmak üzere finansal istikrarla dengeyle birlikte, yeniden etkili ve sürdürülebilir bir büyüme hedefine dönüşümü olumlu buluyoruz" dedi.

Hedeflere aynı kararlılıkla destek

TİM Başkanı İsmail Güllü, B5 bin mal ve 5 bin hizmet ihracatçısıyla Yeni Ekonomi Programı hedeflerinin gerçekleştirilmesine sürdürebilir katkıyı, ticaret diplomasisinin saha temsilcileri olarak aynı kararlılıkla devam ettireceklerini vurguladı. Güllü, "Türkiye ekonomisinin sahip olduğu güçlü bağımsızlık sistemi ve ekonomiyi yönetiminin etkin, isabetli tedbirleri ile 2 yıl süreceği öngörülen dengeleme-disciplin döneminin bir yılda tamamlanması ve ekonomide değişimin başlaması çok önemli" dedi.

Gerçekçi tedbirler ortaya koyuldu

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıoğlu, yeniden yükseltilen büyümenin hedeflenmesinin özel sektöre heyecan ve moral verdiğini belirterek, programın, geleceği daha net görmelerini ve ekonomik aktiviteye ivme sağlayacağına inandığını söyledi. Hisarcıoğlu, şunları kaydetti: "Planlanan adımların ekonomide bir sızma tahtası işlevi göreceğini, böylece güçlü ve istikrarlı büyüme sürecine geçiş sağlanacağına inanıyoruz. YEP'te sorunlar doğru tespit ve teşhis edilerek, gerçekçi tedbirler ortaya koyulmuş."

Güven ve istikrara katkı sağlar

ATO Başkanı Gürsel Baran, YEP'in son yıllarda ekonomide sağlanan gelişmeleri daha sağlam bir zemine taşıdığını belirtti. "Yeni program güven ve istikrara katkıda bulunacak. Türkiye'nin 100'üncü yılında yeni hedeflerine 'yayacak' dedi. Döviz kurundaki spekülasyonla artan ekonomide sorunlar yaşanmadığını anımsattı. "Dengeleme"ye yönelik alınan tedbirler ve disiplin uygulamaları sürecin büyük sıkıntıları yol açmadığını atfettiğini söyledi. YEP ile ekonomide gelecek 3 yılın için büyüme tercihinin yapıldığını göyüyoruz" değerlendirmesinde bulundu.

'Nitelikli ve sürdürülebilir büyüme hedefine dönülmesi olumlu'

İstanbul Sanayi Odası

(ISO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, açıklanan Yeni Ekonomi Programı'nın en önemli tarafının enflasyonla mücadele ve orta vadede tek haneli rakamın hedeflenmesi olduğunu belirterek, "Bu alanda

yakalanacak olan başanın getireceği finansal istikrar dönemiyle birlikte, yeniden nitelikli ve sürdürülebilir bir büyüme hedefine dönülmesini olumlu buluyoruz." ifadesini kullandı. Bahçivan, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak tarafından bugün açıklanan Yeni Ekonomi Programı'na (2020-2022) (YEP) ilişkin yazılı değerlendirmede bulundu. Yeni Ekonomi Programı'nın en önemli tarafının; "finansal istikrarın temelini oluşturan enflasyonla mücadele ve orta vadede tek haneli rakamın hedeflenmesi" olduğunu aktaran Bahçivan, "Bu alanda yakalanacak başanın getireceği finansal istikrar dönemiyle birlikte, yeniden nitelikli ve sürdürülebilir bir büyüme hedefine dönülmesini olumlu buluyoruz." yorumunu yaptı. AA

'Nitelikli ve sürdürülebilir büyüme hedefine dönülmesi olumlu'

ISO Yönetim Kurulu Başkanı Bahçivan, bugün açıklanan Yeni Ekonomi Programı'nın en önemli tarafının enflasyonla mücadele ve orta vadede tek haneli rakamın hedeflenmesi" olduğunu belirtti.

İstanbul Sanayi Odası (ISO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, bugün açıklanan Yeni Ekonomi Programı'nın en önemli tarafının enflasyonla mücadele ve orta vadede tek haneli rakamın hedeflenmesi" olduğunu belirterek, "Bu alanda yakalanacak olan başarının getireceği finansal istikrar dönemiyle birlikte, yeniden nitelikli ve sürdürülebilir bir büyüme hedefine dönülmesini olumlu buluyoruz." ifadesini kullandı.

Bahçivan, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak tarafından bugün açıklanan Yeni Ekonomi Programı'na (2020-2022) (YEP) ilişkin yazılı değerlendirmede bulundu.

Yeni Ekonomi Programı'nın en önemli tarafının; "finansal istikrarın temelini oluşturan enflasyonla mücadele ve orta vadede tek haneli rakamın hedeflenmesi" olduğunu

aktaran Bahçivan, "Bu alanda yakalanacak başarının getireceği finansal istikrar dönemiyle birlikte, yeniden nitelikli ve sürdürülebilir bir büyüme hedefine dönülmesini olumlu buluyoruz." yorumunu yaptı.

Bahçivan, **sanayiciler** açısından en önemli ve olumlu buldukları bir diğer hedefin ise "cari açığın azaltılmasına yönelik nitelikli yatırımlara destek verileceğinin bir kez daha ve kararlılıkla açıklanması" olduğunu bildirdi.

Bu nitelikli yatırımlarla hedeflenen büyüme rakamlarının işsizlikle mücadelede de orta vadede başarıyı getireceğini vurgulayan Bahçivan, "Bütün bunların hepsinden önemli olan bu hedeflerin arkasında güçlü ve sürdürülebilir iradenin varlığını göstermesidir. Bu yapıldığı takdirde reel sektör olarak bizlerin de desteğiyle nitelikli bir büyüme eşliğinde ekonomimizin kalıcı ve sürdürülebilir bir dengeye kavuşacağına inanıyoruz." ifadelerini kullandı. ■ **AA**